

Notat I forbindelse med budgetlægningen 2018 - 2021

Dato: 11. august 2017

Kopi til:

Emne: Rutetilpasninger på den regionale kollektive trafik

Beskrivelse

Regionen har den 6. juli 2017 fremsendt brev vedrørende reduktioner i den regionale kollektive trafik i Viborg Kommune. Region Midtjylland har en økonomisk udfordring på den regionale kollektive trafik på 34-35 mio. kr. Brevet er vedlagt som bilag 1.

For regionen har Midttrafik udarbejdet en bruttoliste over besparelsesforslag på godt 60 mio. kr. Heraf udgør besparelsesforslagene for Viborg Kommune ca. 6,3 mio. kr. Forslagene har været drøftet på møde mellem regionen og kommunen i juni 2017. Efterfølgende har regionen fastlagt, hvilke rutetilpasninger der gennemføres fra juni 2018. For Region Midtjylland er den økonomiske virkning af tilpasningerne i Viborg Kommune på 4,6 mio. kr.

Sagen er blevet behandlet på møde i Teknisk Udvalg d. 9. august 2017 ([sag nr. 6](#)). Teknisk udvalg besluttede på mødet, at budgetudfordringen skal indgå i de videre budgetlægningsovervejelser for 2018-2021. Dagsordenspunkt og bilag fra mødet i Teknisk Udvalg er vedlagt som bilag 2.

I Viborg Kommune agter Regionen at gennemføre følgende rutetilpasninger på de regionale ruter, som regionen mener har sekundær regional betydning. Rutetilpasningerne ønskes gennemført i forbindelse med køreplansskiftet i juni 2018. Rutetilpasninger på det regionale kollektive rutenet i Viborg Kommune omfatter:

Rute 50: Viborg–Løgstrup–Skive

Rute 59: Viborg–Møldrup–Aalestrup:

Rute 114: Aarhus-Hammel-Viborg:

Rutetilpasningerne er beskrevet nærmere i bilag 1 og bilag 2.

Såfremt Regionen gennemfører disse tilpasninger, og kommunen overtager hele/dele af ruterne, vil det få afledte konsekvenser på det kommunale driftsbudget for den kollektive trafik. I 2018 har politikområdet Trafik således en økonomisk udfordring på 2,3 mio. kr. og i de følgende år er udfordringen på 4,6 mio. kr., såfremt kommunen overtager de regionale ruter.

Bilag

1. Region Midtjyllands brev vedrørende rutetilpasninger
2. Dagsordenspunkt og bilag fra møde i Teknisk udvalg d. 9. august 2017

6. Region Midtjyllands rutetilpasninger på den regionale kollektive trafik

Sagsnr.: 14/51614
Sagsansvarlig: Martha Johansen

RESUME

Regionen har den 6. juli 2017 fremsendt brev vedrørende reduktioner i den regionale kollektive trafik i Viborg Kommune (bilag 1). Region Midtjylland har en økonomisk udfordring på den regionale kollektive trafik på omkring 34-35 mio. kr.

For regionen har Midttrafik udarbejdet en bruttoliste over besparelsesforslag på godt 60 mio. kr. Heraf udgør besparelsesforslagene for Viborg Kommune ca. 6,3 mio. kr. Forslagene har været drøftet på møde mellem regionen og kommunen i juni 2017. Efterfølgende har regionen – jf. bilag – fastlagt, hvilke rutetilpasninger der gennemføres fra juni 2018. For Region Midtjylland er den økonomiske virkning af tilpasningerne i Viborg Kommune ca. 4,6 mio. kr.

Byrådet skal tage stilling til evt. fremsendelse af bemærkninger til Region Midtjylland.

BESLUTNING I TEKNISK UDVALG DEN 09-08-2017

Teknisk Udvalg indstiller til Byrådet,

1. at Viborg Kommune svarer Region Midtjylland,

a. Viborg Kommune fortsat finder, at regionen er ansvarlig for den kollektive trafik på tværs af kommunegrænserne samt ikke mindst transport til/fra ungdomsuddannelserne, hvorfor rutetilpasningerne bør undgås.

b. Rutetilpasningernes konsekvenser vil være manglende kollektiv trafik til ungdomsuddannelserne samt forringet serviceniveau på tværs af regions- og kommunegrænserne for regionens borgere, ligesom det understreges at den regionale kollektive trafik understøtter den regionale udvikling i landdistrikterne

c. At såfremt forslagene fastholdes, ønskes en drøftelse med regionen af den konkrete udmøntning med henblik på at reducere konsekvenserne via koordinering med anden kørsel.

2. at evt. budgetudfordring indgår i de videre budgetlægningsovervejelser for 2018 og de følgende tre overslagsår.

Udvalget ønsker undersøgt mulighed for at fremskaffe data fra ungdomsuddannelserne samt synlige udgifter til ekstra X-busser.

Forslag til brev udarbejdes inden Økonomi- og Erhvervsudvalgets behandling.

INDSTILLING

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til Byrådet,

1. at Viborg Kommune svarer Region Midtjylland,

a. Viborg Kommune fortsat finder, at regionen er ansvarlig for den kollektive trafik på tværs af kommunegrænserne samt ikke mindst transport til/fra ungdomsuddannelserne, hvorfor rutetilpasningerne bør undgås.

b. Rutetilpasningernes konsekvenser vil være manglende kollektiv trafik til ungdomsuddannelserne samt forringet serviceniveau på tværs af regions- og kommunegrænserne for regionens borgere.

c. At såfremt forslagene fastholdes, ønskes en drøftelse med regionen af den konkrete udmøntning med henblik på at reducere konsekvenserne via koordinering med anden kørsel.

2. at evt. budgetudfordring indgår i de videre budgetlægningsovervejelser for 2018 og de følgende tre overslagsår.

SAGSFREMSTILLING

Historik

Region Midtjylland har tidligere foretaget lignende besparelser, som betød, at kommunerne måtte overtage dele af de regionale ruter med henblik på at sikre en fortsat betjening med kollektiv trafik i de ramte områder.

Inddragelse og høring

Evt. bemærkninger fra kommunerne til regionens påtænkte besparelse for den regionale kollektive trafik kan ske frem til udgangen af august 2017.

Beskrivelse

Regionen har den 6. juli 2017 fremsendt brev vedrørende reduktioner i den regionale kollektive trafik i Viborg Kommune (bilag 1). Region Midtjylland har en økonomisk udfordring på den regionale kollektive trafik på omkring 34-35 mio. kr.

For regionen har Midttrafik udarbejdet en bruttoliste over besparelsesforslag på godt 60 mio. kr. Heraf udgør besparelsesforslagene for Viborg Kommune ca. 6,3 mio. kr. Forslagene har været drøftet på møde mellem regionen og kommunen i juni 2017. Efterfølgende har regionen – jf. bilag – fastlagt, hvilke rutetilpasninger der gennemføres fra juni 2018. For Region Midtjylland er den økonomiske virkning af tilpasningerne i Viborg Kommune ca. 4,6 mio. kr.

I Viborg Kommune agter Regionen at gennemføre følgende rutetilpasninger på de regionale ruter, som regionen mener har sekundær regional betydning. Rutetilpasningerne ønskes gennemført i forbindelse med køreplansskiftet i juni 2018.

Rutetilpasninger på det regionale kollektive rutenet i Viborg Kommune omfatter:

Rute 50: Viborg–Løgstrup–Skive:

Region Midtjylland ophører med at finansiere rute 50, da den vurderer, at ruten overvejende betjener et lokalt kørselsbehov i Viborg Kommune, og strækningen er betjent med tog og X-bus. Regionen vil dog styrke X-bussen mellem Skive og Viborg, rute 940X, med pendlerrettede ture, morgen og eftermiddag.

Reduktionen er anslået til en besparelse på 2,385 mio. kr. netto.

- Rute 940X betjener kun hovedbyerne Skive og Viborg med stoppesteder i Skive og Viborg. Ruten administreres af Nordjyllands Trafikselskab (NT). Chaufførerne på ruten afgør selv, hvilken vej, de kører mellem stoppestederne i de to byer. Umiddelbart kan den ikke omlægges, så den kan betjene nogle af de byer, som rute 50 betjener. Byer som f.eks. Løgstrup, Fiskbæk, Kvols og Knudby vil således ikke kunne betjenes af X-bussen
- Togforbindelsen betjener Skive, Stoholm og Viborg. Den vil evt. senere kunne standse i Sparkær og måske et par steder ved Viborg – jævnfør sagen om etablering af nærbane i Viborg Kommune. Toget vil således heller ikke kunne betjene den strækning, som rute 50 betjener.

Rute 59: Viborg–Møldrup–Aalestrup:

Region Midtjylland ophører med at finansiere rute 59, da den vurderer, at der overvejende er tale om lokalkørsel i Viborg Kommune, og strækningen er X-bus-betjent. Af hensyn til uddannelsessøgende

fra bl.a. Aalestrup tilpasses relevante afgang på rute 960X (Aalborg – Aalestrup – Viborg – Silkeborg).

Reduktionen er anslået til en besparelse på 1,611 mio. kr. netto.

- 960X skal - for at kunne afhjælpe noget af de forslåede besparelser - omlægges, så ruten kan bringe uddannelsessøgende fra hele området til Viborg eller Aalestrup. Der er således behov for, at den på de relevante tidspunkter dels tilpasset ringetider i begge byer og dels optage passagerer i Aalestrup, Gammel Hvam, Hvam Stationsby, Møldrup, Bjerregrav og Løvel.
- Rute 59 kan herefter blive tilbringer-rute til X-bussen, men den skal også skabe en mulighed for, at Viborg Kommunes borgere fortsat vil kunne komme til områder i Region Nordjylland. Ruten skal/bør tilrettelægges sammen med NT og Vesthimmerlands Kommune. I den sammenhæng er det vigtigt, at det nye stoppested på Nørregade i Møldrup bliver et terminalknudepunkt for flere lokalruter samt X-bussen.

Rute 114: Aarhus-Hammel-Viborg:

Region Midtjylland ophører med at finansiere strækningen Fårvang-Viborg med rute 114. Region Midtjylland overflytter imidlertid ca. halvdelen af ressourcerne til opretholdelse og styrkelse af X-busbetjeningen (914X) på samme strækning Viborg-Hammel (-Aarhus) med yderligere morgenture og 2-3 eftermiddagsture, så direkte busforbindelse mellem hovedbyerne opretholdes. Midttrafik fastlægger i dialog med Region Midtjylland, om ruten alene skal standse i byerne, herunder om eventuelt flere stop i Viborg.

- Med det forslag, som Regionen senest har fremlagt, vil Viborg Kommune ikke skulle overtage noget af rute 114, Viborg-Hammel.

Afledte udgifter til administration hos Midttrafik ved omlægning af ruterne 50 og 59 vil i givet fald udgøre omkring 0,6 mio. kr. for Viborg Kommune.

Såfremt Viborg Kommune skal overtage de nævnte ruter, forventes en ekstra anslået årlig udgift på i alt op til 4,6 mio. kr. netto (overtagelse af ruter for op til 4 mio. kr. samt øget administrationsbidrag til Midttrafik som følge heraf på 0,6 mio. kr.). I 2018 får regionens beslutning dog kun ½ års virkning, idet besparelserne først iværksættes fra køreplansskiftet 1. juli 2018.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Det forventes, at rutetilpasningerne først kan gennemføres til køreplansskiftet juni/juli 2018.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Gennemfører Regionen disse tilpasninger – og kommunen overtager hele/dele af ruterne - vil det få afledte konsekvenser på det kommunale driftsbudget for den kollektive trafik.

I 2018 har politikområdet Trafik således en økonomisk udfordring på 2,3 mio. kr. og i de følgende år det dobbelte, såfremt kommunen overtager de regionale ruter.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

BILAG

1	Åben Brev fra Region Midtjylland vedr. reduktioner i den kollektive trafik i Viborg Kommune	289414/17
---	---	-----------

Borgmester Torsten Nielsen
Viborg Kommune

Kære Torsten Nielsen

Dato 6.7.2017

I slutningen af april orienterede jeg samtlige borgmestre om, at vi i Regionsrådet har en udfordring inden for Regional Udvikling, hvor udgifterne til den regionale kollektive trafik over årene er vokset til 52% af Regional Udviklings budget. Regionsrådet er enige om, at udgifterne ikke må stige yderligere. I forhold til Midttrafiks forventninger til budget 2018 stod vi på daværende tidspunkt over for en udfordring på 28 mio. kr. Her et par måneder senere må jeg beklageligvis konstatere, at udfordringen er vokset med omprioriteringsbidrag til 34-35 mio. kr. Der er som bekendt regionsrådsvalg i år, og det er regionsrådets ambition, at vi afleverer en region, hvor der er styr på tingene, herunder styr på økonomien.

Jeg bad derfor Midttrafik om forslag til tilpasninger på regionalruterne. Midttrafik udarbejdede efterfølgende en bruttoliste over forslag til rutetilpasninger på det regionale rutenet. Bruttolisten samt Midttrafiks data-ark for de enkelte ruter er udsendt til samtlige kommuner.

Endvidere har jeg på konstruktive møder frem til udgangen af juni med størstedelen af borgmestrene haft lejlighed til at redegøre for situationen og herunder drøfte konkrete rutetilpasninger, der berører den enkelte kommune.

Ud fra en samlet vurdering er fastlagt hvilke rutetilpasninger der gennemføres til ikrafttræden ved køreplansskiftet i juni 2018.

Viborg Kommune bliver berørt af følgende rutetilpasninger:

Rute 50 Viborg – Skive. Region Midtjylland ophører med at finansiere rute 50, da der overvejende er tale om lokalkørsel i Viborg Kommune, og strækningen er betjent med tog og Xbus. Region Midtjylland styrker X bussen mellem Skive og Viborg, rute 940X, med pendlerrettede ture, morgen og eftermiddag.

Rute 59 Viborg – Møldrup - Aalestrup. Region Midtjylland ophører

med at finansiere rute 59, da der overvejende er tale om lokalkørsel i Viborg Kommune og strækningen er X bus betjent. Af hensyn til uddannelsessøgende fra bl.a. Aalestrup tilpasses relevante afgange på rute 960X (Aalborg – Aalestrup – Viborg – Silkeborg).

Rute 75 Bjerringbro-Rødkærsbro-Kjellerup udgår af kataloget og Region Midtjylland opretholder finansiering af ruten.

114 Aarhus – Hammel – Viborg. Region Midtjylland ophører med at finansiere strækningen Fårvang – Viborg med rute 114. Region Midtjylland overflytter imidlertid ca. halvdelen af ressourcerne til opretholdelse og styrkelse af X bus betjeningen (914X) på samme strækning Viborg – Hammel (-Aarhus) med yderligere morgenture og 2-3 eftermiddagsture, så direkte busforbindelse mellem hovedbyerne oprettholdes. Midttrafik fastlægger i dialog med Region Midtjylland om ruten alene skal standse i byerne, herunder om eventuelt flere stop i Viborg. Det skal bemærkes, at som naturlig konsekvens heraf udgår forslag om nedlæggelse af rute 914X af kataloget.

Den økonomiske virkning af rutetilpasningerne indgår i regionsrådets behandling af budget 2018. Der er førstebehandling af budgettet i august og anden behandling i september 2017. For Region Midtjylland er den økonomiske virkning af rutetilpasningerne i Viborg Kommune ca. 4,2 mio. kr. (helårvirkning).

For budget 2018 får rutetilpasningerne halvårsvirkning, svarende til ca. 2,1 mio. kr.

De økonomiske virkninger for Viborg Kommune afhænger af hvilket serviceniveau, der besluttet opretholdt fremadrettet evt. i samarbejde med nabokommunerne, herunder f.eks. Skive Kommune.

Eventuelle bemærkninger til rutetilpasningerne kan fremsendes til Region Midtjylland frem til udgangen af august 2017.

Opklarende spørgsmål kan stilles telefonisk eller pr. mail til administrationen i Regional Udvikling.

Med venlig hilsen

Bent Hansen
Regionsrådsformand

Kopi til Midttrafik.